

فصل پنجم

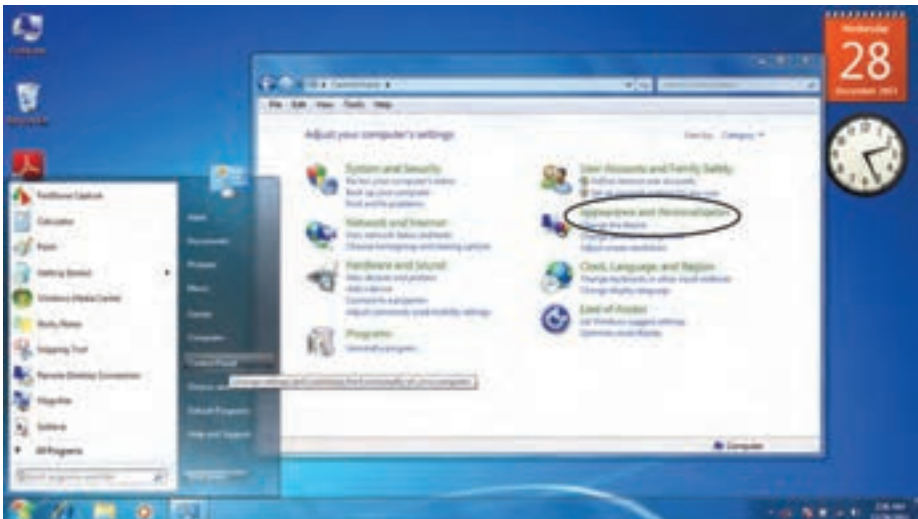
مدیریت رایانه

هدف های رفتاری : پس از آموزش این فصل، هنرجو می تواند :

- تنظیم میز کار را انجام دهد.
- سخت افزار نصب شده ای را به ویندوز معرفی کند.
- برنامه ای را نصب و برنامه نصب شده ای را حذف کند.
- کارکرد ماوس و صفحه کلید را تنظیم کند.
- تاریخ و زمان سیستم را تنظیم کند.
- زبان فارسی را در سیستم معرفی و نصب کند.

۵-۱- مرکز کنترل (Control Panel)

در ویندوز 7، برای انجام برخی تنظیمات محیط کار از Control Panel استفاده می شود. با استفاده از این مرکز کنترل می توان کلیه امور مربوط به سیستم عامل را تحت کنترل در آورد و تنظیمات بسیاری را در ویندوز برای کاربران امکان پذیر ساخت. (شکل ۵-۱)

۵-۱- محیط Control Panel در ویندوز 7

برای اجرای Control Panel باید :

– روی دکمه Start کلیک کنید.

– روی گزینه Control Panel کلیک کنید.

– با باز شدن پنجره این مرکز کنترل، گزینه‌های مختلفی را برای تنظیمات و انجام امور مختلفی را مشاهده می‌نمایید. در ابتدا برای تنظیمات ظاهر محیط ویندوز بنا به دلخواه کاربر گزینه Appearance and personalization را انتخاب کنید.

– این پنجره شامل دو بخش است سمت راست که شامل ۷ گزینه انتخابی جهت تنظیمات مختلف است و سمت چپ که Task Pan نامیده می‌شود و شامل دیگر قسمت‌های کنترلی است.

۱-۵- پنجره خصوصی سازی یا Personalization

برای تنظیم Desk Top روی گزینه Personalization کلیک کنید.

با باز شدن پنجره تنظیمات خصوصی سازی، گزینه‌های زیر را می‌توان مشاهده نمود. (شکل ۲-۵)

شکل ۲-۵- محیط پنجره Personalization

● **Themes :** Themes ها تنظیماتی چون سفارشی کردن پس زمینه Desk Top، تنظیم Screen Saver و طرح رنگ و صداها را به صورت همزمان انجام می‌دهند. به زبانی دیگر می‌توانید تمام این تنظیمات را به صورت یک قالب (Theme) ذخیره کنید. بعد از ذخیره کردن قالب سفارشی، هرگاه در ظاهر محیط ویندوز 7 تغییراتی ایجاد کردید، می‌توانید از قالب ذخیره شده برای بازگشت به تنظیمات اولیه استفاده کنید.

● **DeskTop background** با کلیک روی این گزینه پنجره ای باز می شود که با باز نمودن منوی باز شوی گزینه Picture Location و انتخاب گزینه دلخواه می توانید عکس مورد نظر خود را به عنوان، پس زمینه Desk Top تعویض کنید. (شکل ۳-۵)

شکل ۳-۵ انتخاب عکس پس زمینه Desk Top

برای تعیین وضعیت قرارگیری عکس انتخابی از گزینه Picture Position استفاده کنید. در ویندوز 7، پنج حالت قرارگیری تصویر به عنوان پس زمینه موجود می باشد. گزینه های Fill، Fit، Stretch، Tile، Center، انواع این حالت ها می باشند.

کنجکاوی

تفاوت میان موقعیت های مکانی گزینه Picture Position را مقایسه کنید.

در قسمت نمایش اسلاید تصاویر در DeskTop می توان تصاویر مختلفی را به صورت اسلاید با زمان بندی مشخص در پس زمینه نمایش داد. در گالری نمایشی، تصاویر مورد نظران را با تیک انتخاب کنید سپس مدت زمان بین نمایش تصاویر را در قسمت Change Picture every تعیین نماید. برای نمایش تصادفی تصاویر گزینه Shuffle را در حالت انتخاب قرار دهید.

نکته

با انتخاب گزینه Select all تمامی تصاویر را برای نمایش اسلاید انتخاب می کنید و با انتخاب گزینه Clear all تصاویر را از حالت انتخاب خارج می کنید.

برای ذخیره وضعیت نمایشی Desk Top روی گزینه Save changes کلیک کنید.

● **Screen saver** : اگر صفحه مانیتور شما برای مدت طولانی به طور ثابت روشن بماند امکان آسیب دیدن آن وجود دارد. با فعال نمودن گزینه Screen Saver، بعد از آن که رایانه برای یک مدت زمان مشخص بدون استفاده باشد، ظاهر می شود. در واقع این گزینه با نمایش تصاویر متحرک از آسیب دیدگی مانیتور محافظت می کند.

با کلیک روی Screen Saver، پنجره شکل ۴-۵ باز می شود :

شکل ۴-۵- تنظیم محافظ صفحه نمایش

با کلیک روی منوی بازشو، یک مورد را به دلخواه انتخاب کنید. یک پیش نمایش از Screen Saver ظاهر می شود.

نکته

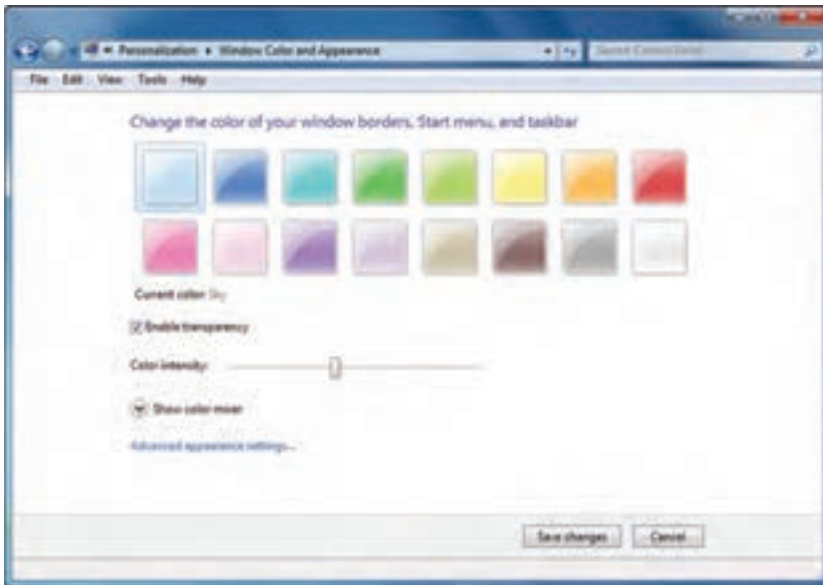
تمام Screen Saver ها حالت پیش نمایش ندارند و برای دیدن آن ها روی دکمه Preview کلیک کنید.

در قسمت Wait مدت زمانی را که بعد از آن Screen Saver فعال می شود، تنظیم کنید.

برای ذخیره وضعیت انتخابی Screen Saver روی دکمه Ok کلیک کنید.

● **Window Color** : با کمک این گزینه می توانید برای ویندوز 7 خود طرح رنگی دلخواه تنظیم نمایید که شامل حاشیه پنجره ها، نوار وظیفه و منوی Start می باشد. همچنین قادر به

تنظیم حالت شفاف ظاهر ویندوز 7 و شدت رنگ‌ها یا ساخت رنگ موردنظران می‌باشید. با کلیک روی این گزینه پنجره‌ای باز می‌شود (شکل ۵-۵) که با انتخاب جعبه رنگ دلخواهتان می‌توانید رنگ حاشیه‌ها را تغییر دهید. با انتخاب گزینه Enable Transparency، جلوه شفاف‌کننده را فعال می‌سازید.

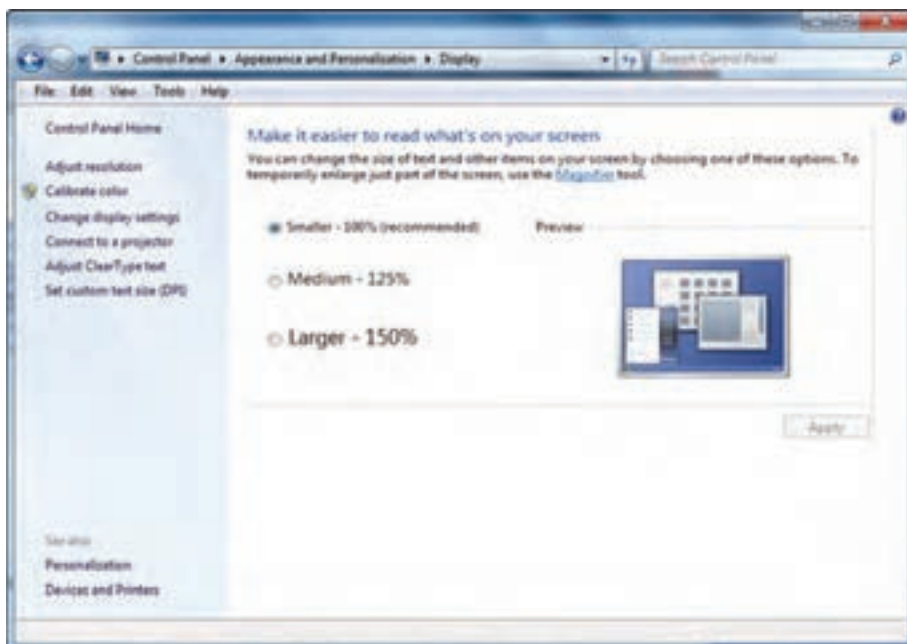
شکل ۵-۵- انتخاب طرح رنگی پنجره‌ها

با گزینه Color intensity، تنظیم پررنگی و کم‌رنگی را به رنگ موردنظران اعمال می‌کنید. با کلیک روی گزینه Show color mixer، نوارهای تنظیم Hue (فام رنگی)، Saturation (میزان اشباع رنگ) و Brightness (روشنایی) ظاهر می‌شود. (شکل ۵-۶)

شکل ۵-۶

با کلیک روی دکمه Save Changes، رنگ‌های جدید را ذخیره می‌نمایید.
 دومین گزینه پنجره Appearance and personalization، Display می‌باشد با کلیک روی این گزینه قادر خواهید بود سایز متن و دیگر آیتم‌های صفحه نمایش را در دو حالت (۱۰۰٪) Smaller و (۱۲۵٪) Medium و (۱۵۰٪) Larger تغییر دهید. (شکل ۷-۵)

شکل ۷-۵- نصب و حذف برنامه‌ها

در سمت چپ این پنجره، گزینه Adjust resolution می‌باشد که با کلیک روی آن پنجره‌ای باز می‌شود که با استفاده از گزینه Resolution می‌توان برای تغییر کیفیت وضوح نمایش و رنگ استفاده کرد.

صفحه نمایش از نقاط ریزی به نام پیکسل تشکیل شده است. تصاویر روی صفحه نمایش از کنار هم قرار گرفتن این نقاط ریز تشکیل می‌شود. هرچه تعداد نقاط به هم نزدیک‌تر و بیشتر باشد، وضوح تصویر نیز بالاتر است.

۲-۵- افزودن ابزار به Desktop یا Desktop Gadgets

در پنجره Appearance and personalization از محیط Control panel، با انتخاب گزینه Desktop Gadgets می‌توانید برخی ابزارهای مفید مانند ساعت، تقویم، وضعیت آب و هوا را به نوار

کناری Desktop اضافه کنید و همچنین هرگاه به آن‌ها نیاز ندارید آن را حذف کنید. (شکل ۵-۸)

شکل ۵-۸- انتخاب Gadget ها

برای دیدن شرح کار هر ابزار ابتدا روی Show detail و سپس روی ابزار مورد نظر کلیک کنید. برای اضافه کردن ابزار مورد نظر، روی آن دابل کلیک کرده و هرگاه نشانگر ماوس را روی ابزار مورد نظر قرار دهید. دکمه کنترل ابزار ظاهر می شود که با کلیک روی دکمه Close می توان ابزار افزوده شده را حذف نمود. (شکل ۵-۹)

شکل ۵-۹- تنظیمات قلم

کنجکاوی

چگونه می‌توانیم با دکمه‌های موجود روی
جعبه کنترل ابزار افزوده شده کار کنیم؟

شکل ۵-۱۰

نکته

روش دیگر برای اضافه کردن یک ابزار، می‌توان در صفحه Desktop راست
کلیک کرد سپس گزینه Gadgets را انتخاب کرد.

۳-۱-۵- سفارشی کردن منوی Start و Task bar

با کلیک روی گزینه Taskbar and start menu از پنجره Appearance and Personalization،
می‌توان تنظیمات مربوط به منوی Start و Taskbar را انجام داد.
همانطور که در شکل می‌بینید با کلیک روی این گزینه، پنجره Taskbar and start menu
properties باز می‌شود. (شکل ۵-۱۱)

شکل ۵-۱۱- سفارشی کردن منوی Start و Taskbar

در بالای پنجره سه زبانه Task bar، Start Menu، Tool bars وجود دارد. با کلیک روی زبانه Start Menu تنظیمات مربوط به سفارشی کردن منوی Start قرار دارد. با تیک زدن و فعال نمودن گزینه Store and display recently programs in the start menu ویندوز برنامه‌هایی که اخیراً اجرا شده است را در فهرست منوی Start قرار می‌دهد. همچنین با تیک زدن گزینه Store and display recently items in the start menu and the taskbar ویندوز اسناد و فایل‌هایی که اخیراً مرور شده اند را در منوی Start فهرست و لیست می‌کند.

نکته

روش دیگر برای سفارشی کردن منوی Start، می‌توان روی دکمه Start راست کلیک کرد سپس گزینه Properties را کلیک کرد.

برای سفارشی کردن نوار وظیفه یا Taskbar، روی زبانه Taskbar را کلیک کرده و کادر گفتگوی آن باز می‌شود. (شکل ۵-۱۲)

شکل ۵-۱۲ — تنظیمات Taskbar

با برداشتن تیک گزینه Lock the task bar، نوار وظیفه از حالت قفل خارج شده و می‌توانید آن را جا به جا کرده و یا تغییر اندازه دهید.

نکته

برای قفل کردن یا باز کردن قفل نوار وظیفه، می‌توان روی نوار وظیفه راست کلیک کرد و سپس گزینه Lock the taskbar را انتخاب کرده یا از حالت انتخاب خارج کنید.

با فعال کردن و تیک زدن گزینه `Auto – hide the taskbar`، نوار وظیفه هنگام کار کردن با یک برنامه پنهان می شود. برای مشاهده آن کافیست نشانگر ماوس در قسمت پایین صفحه قرار بگیرد.

با فعال کردن گزینه `Use small icons`، آیکون های نوار وظیفه با اندازه کوچک تری نمایش می یابند.

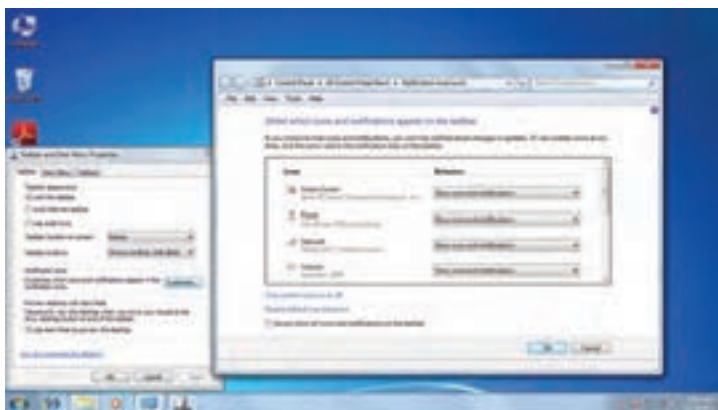
کنجکاوی

چگونه پهنای نوار وظیفه را تغییر دهیم؟ چگونه محل قرار گیری نوار وظیفه را روی Desk Top می توان تغییر داد؟

نکته

برای سفارشی کردن نوار وظیفه می‌توانید روی یک قسمت خالی از نوار وظیفه راست کلیک کنید سپس روی گزینه Properties کلیک نمایید.

در همین زمانه، کلیک روی گزینه Customize، سبب باز شدن پنجره Notification Area Icon می‌شود. (شکل ۱۳-۵)

ناحیه Notification در سمت راست نوار وظیفه می باشد که در آن آیکون های فضای اطلاع رسانی قرار دارند.

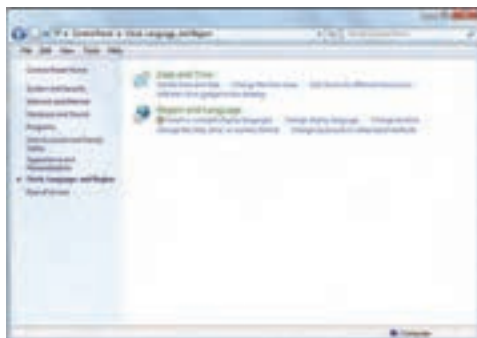
در پنجره Notification Area Icons، شما می توانید تنظیمات مربوط به چگونگی نمایش آیکون ها در این ناحیه را انجام دهید. (شکل ۵-۱۴)

شکل ۵-۱۴

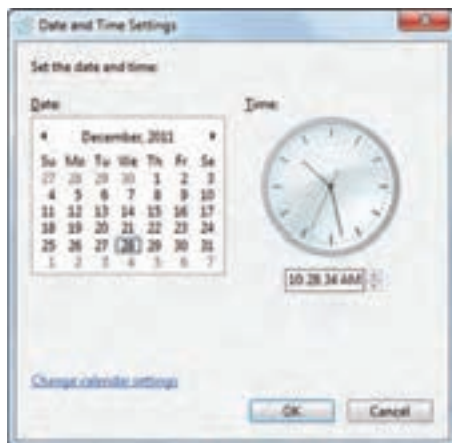
۵-۲- تنظیم تاریخ و زمان سیستم

در پنجره Control panel، و انتخاب گزینه Date and Time در پنجره باز شده می توان تنظیمات مربوط به تاریخ و زمان را انجام داد. (شکل ۵-۱۵)

شکل ۵-۱۵- پنجره تنظیم ساعت و تاریخ

با انتخاب زبانه Date and Time از این پنجره می‌توان زمان و تاریخ سیستم را تغییر داد با کلیک روی گزینه Change date and time این کار امکان پذیر است. (شکل ۵-۱۶)

شکل ۵-۱۶- تغییر چاپگر پیش فرض

۵-۳- نصب و حذف زبان جدید

با کلیک روی گزینه Region and language پنجره مورد نظر باز شده با انتخاب زبانه keyboard and language، و کلیک روی دکمه install/uninstall نصب یا حذف زبان جدید امکان پذیر است. (شکل ۵-۱۷)

شکل ۵-۱۷- نصب و حذف زبان جدید

۴-۵- اعمال تغییر قالب بندی زبان

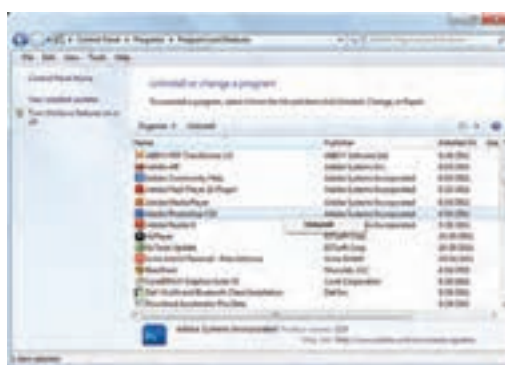
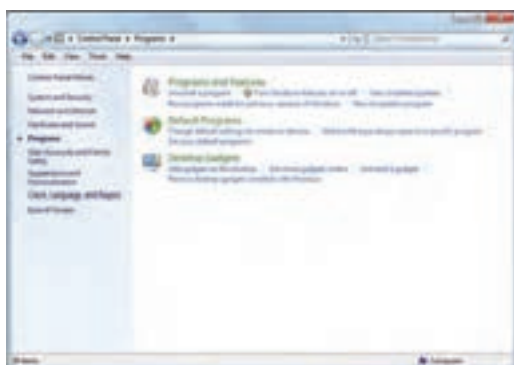
با انتخاب زبانه Formats می‌توان زبانه جدید را از مجموعه زبان‌های موجود انتخاب نمود و همچنین نحوه نمایش اعداد، اعشار، تاریخ و مواردی از این قبیل را تنظیم کرد. (شکل ۱۸-۵)

شکل ۱۸-۵- اعمال قالب‌بندی زبان

۵-۵- حذف برنامه

در پنجره Control Panel، گزینه‌ای وجود دارد به نام Programs با کلیک روی این گزینه پنجره‌ای باز می‌شود که با انتخاب گزینه Programs and Features، می‌توان اقداماتی مثل حذف یا تغییر روی برنامه‌های نصب شده رایانه را اعمال کرد. (شکل ۱۹-۵)

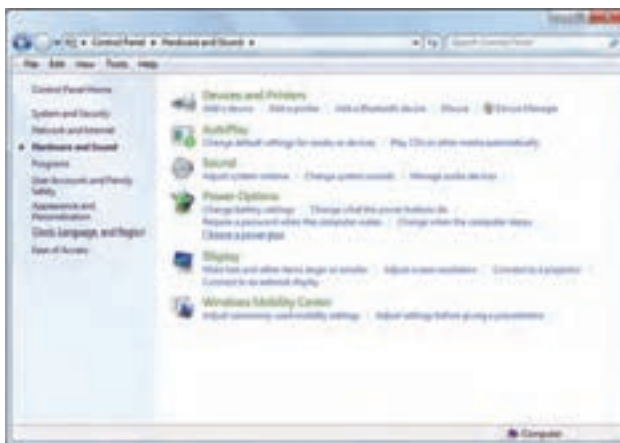

شکل ۱۹-۵- حذف و تغییر برنامه

با انتخاب برنامه مورد نظر، می‌توان از دکمه Uninstall از بالای صفحه و کلیک راست روی برنامه و انتخاب گزینه Uninstall، آن را حذف نمود.

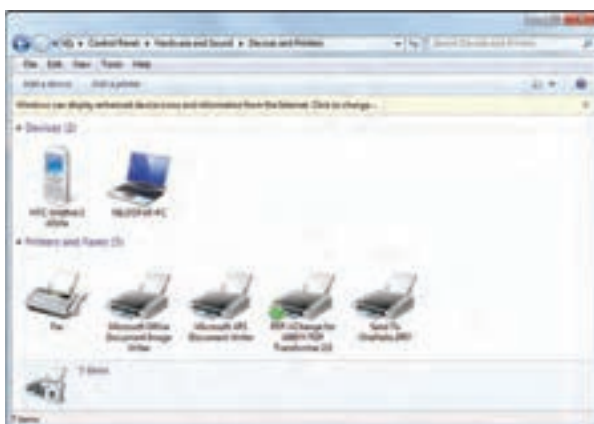
۵-۶- تنظیمات سخت افزار

در پنجره Control Panel با انتخاب گزینه Hardware and sound، پنجره‌ای باز می‌شود که با گزینه‌های موجود در آن می‌توان تنظیمات سخت افزاری را تغییر داد و یا سخت افزار جدیدی را به سیستم معرفی نمود. (شکل ۵-۲۰)

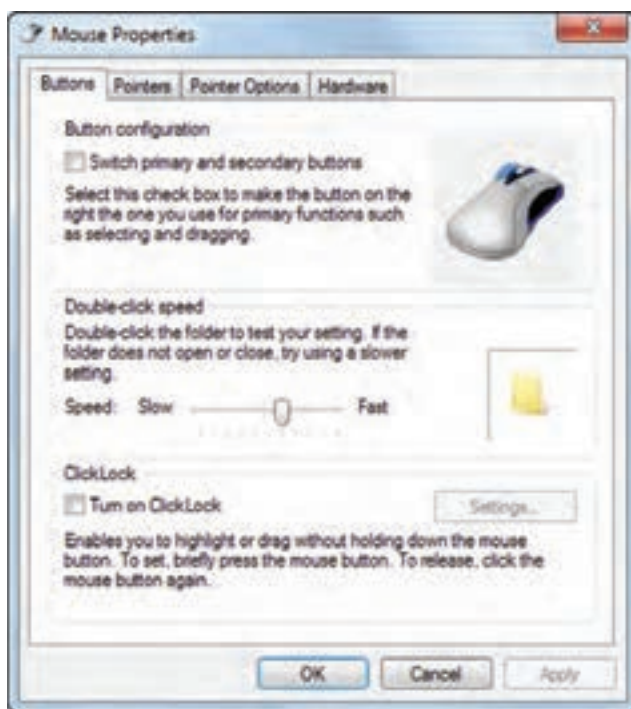
شکل ۵-۲۰

با کلیک روی گزینه Devices and Printer باز شده می‌توان یا سخت افزار جدیدی به سیستم افزود و یا پرینتر جدیدی اضافه نمود (شکل ۵-۲۱)

شکل ۵-۲۱- افزودن سخت افزار جدید به سیستم

تنظیمات ماوس توسط گزینه Mouse از قسمت Devices and Printer امکان پذیر است. با کلیک روی گزینه Mouse، پنجره Mouse Properties باز می شود (شکل ۵-۲۲)

شکل ۵-۲۲- تنظیمات ماوس

- برخی از موارد قابل تنظیم عبارتند از :
- عوض کردن دکمه‌های راست و چپ ماوس، این گزینه معمولاً برای افراد چپ دست کاربرد دارد.
 - تغییر سرعت دوبار کلیک
 - تنظیمات مربوط به اشاره گر مانند : تغییر شکل اشاره گر

کنجکاوی

در کادر محاوره ای Mouse properties در زبانه Buttons عملکرد گزینه‌های قابل انتخاب را بررسی کنید.

خلاصه فصل

ویندوز امکانات مناسبی برای مدیریت سیستم عامل و انجام آسان کارها در اختیار کاربران قرار داده است که برخی از این موارد در این فصل مورد بررسی قرار گرفت.

تنظیمات محیط کار ویندوز 7، به طور معمول به وسیله برنامه ای به نام مرکز کنترل (Control Panel) انجام می شوند. با استفاده از مرکز کنترل ویندوز می توان کلیه امور مربوط به این سیستم عامل را تحت کنترل خود درآورده و آنها را تنظیم نموده یا تغییر داد.

میز کار متناسب با خواست کاربر تنظیم می شود که برخی از این تنظیمات شامل عکس پس زمینه، نوع و اندازه قلم، فاصله نشانه ها و نوع سایه زیر آنها، نوع و زمان فعال شدن محافظ نمایشگر و ... است. با استفاده از گزینه هایی در مرکز کنترل انواع سخت افزارها و نرم افزارها و زبان های مختلف از جمله زبان فارسی را می توان نصب نمود یا موارد نصب شده را می توان حذف کرد.

کارکرد ماوس و صفحه کلید، تاریخ سیستم و ساعت قابل تنظیم است.

خودآزمایی

- ۱- برای قراردادن تصویر انتخابی به طوری که، به صورت کشیده شده کل صفحه را پر کند و کیفیت آن حفظ شود کدام گزینه صحیح است؟
(الف) Center (ب) Fit (ج) Fill (د) Tile
- ۲- برای نمایش تصادفی تصویر روی میز کار گزینه را انتخاب می کنیم.
- ۳- برای جلوگیری از صدمه مانیتور باید کدام گزینه را فعال نمود؟
(الف) Theme (ب) background (ج) Screen saver (د) Window color
- ۴- برای حذف جلوه شفافیت از پنجره مورد نظر، باید کدام گزینه را فعال کرد؟
(الف) window color (ب) disable Transparency (ج) show color (د) Enable Transparency
- ۵- با استفاده از گزینه می توان وضوح نمایش و رنگ را تغییر داد.
- ۶- برای افزودن ابزارهای کاربردی به میز کار از گزینه استفاده می کنیم.
- ۷- برای حفظ اندازه و عدم جابه جایی نوار وظیفه گزینه را فعال می کنیم.
- ۸- جهت مخفی نمودن نوار وظیفه باید گزینه را فعال نمود.

تمرینات عملی

- ۱- سیستم را چنان تنظیم کنید که برنامه Wordpad در هنگام راه اندازی به صورت خودکار اجرا شود.
- ۲- عکس دلخواهی را در موقعیت وسط میز کار قرار دهید.
- ۳- از طریق مرکز کنترل ویندوز، برنامه Adobe Acrobat را نصب کرده و سپس آن را حذف نمایید.
- ۴- تنظیمات مصرف برق را به نحوی تنظیم کنید که پس از ۲۰ دقیقه سیستم در حالت Stand By قرار گیرد.
- ۵- ماوس را چنان تنظیم کنید که با باز شدن هر پنجره ماوس روی دکمه پیش فرض قرار گیرد.
- ۶- تاریخ سیستم را به تاریخ روز و زمان را با ساعت فعلی تنظیم کنید.

۷- پنجره Printers and faxes را باز کنید. آیا در حال حاضر، چاپگری به سیستم عامل معرفی شده است؟ نام آن چیست؟

۸- چند چاپگر آزمایشی را به دلخواه نصب کنید. سپس چاپگر پیش فرض ویندوز را تغییر دهید.

۹- هنگام نصب بعضی چاپگرها، نیازی به CD راه انداز نیست. ویندوز فایل های راه انداز این چاپگر را چگونه پیدا می کند؟

۱۰- تصویر desktop را به دلخواه تغییر دهید.

۱۱- هشت تصویر انتخاب کنید تا هر ۲۰ ثانیه یک بار به طور تصادفی روی desktop قرار بگیرند.

۱۲- حاشیه پنجره ها و نوار وظیفه و منوی start را به رنگ زرد یا لیمویی تغییر رنگ دهید.

۱۳- جلوه شفافیت را به پنجره ها اعمال کنید.

۱۴- برای محافظت صفحه نمایش، یک Screen saver را طوری فعال کنید که پس از ۱۵ دقیقه شروع به کار نماید.

۱۵- ابزارهای ساعت و آب و هوا را روی deskTop فعال کنید.

۱۶- سائز متن و دیگر آیتم های صفحه نمایش را در حالت small قرار دهید.

۱۷- نوار وظیفه را به بالای میز کار منتقل و سپس طوری تنظیم نمایید که پنهان شود.

۱۸- آیکون های ناحیه Notification را یک بار بردارید و سپس قرار دهید و تغییراتی در نوع قرارگیری آیکون در این منطقه قائل شوید.

۱۹- عملکرد دکمه چپ ماوس را با دکمه راست جابه جا کنید و سرعت دابل کلیک ماوس را

تغییر دهید.